

HAAPSALU UKSETEHASE AS

Masti tee 8, 90401 Uuemõisa, Lääne maakond, Eesti
tel. +372 47 20 800, faks +372 47 20 803, www.uksetehas.ee, info@uksetehas.ee

Tule-, suitsu- ja helikindla puitukse EI30/Rw40dB paigaldus- ja hooldusjuhend

Kõnealuste puituste tulepüsivus on määratud vastavalt katsestandardile EN1634-1:2014+A1:2018, suitsupidavus vastavalt standardile EN 1634-3:2004, isesulguvus vastavalt standardile EN 1191:2012 ja klassifitseeritud vastavalt standardile EN13501-2:2016. Laboris mõõdetud ja ISO 717-1 järgi määratud kaalutud õhumüra isolatsiooni indeksi R_w väärtus on umbestel $R_w(C;Ctr) = 40 (-2;-5)$ dB. Lubatud valmistusmõõdud ja muu lisavarustus vastavussertifikaadi kinnitatud tehnilise kirjelduse LISA Z järgi.

Tegemist on inimeste ohutuse tagamisele suunatud tootega, seepärast lugege enne paigaldamist käesolev juhend hoolikalt läbi. Ehitustööde eest vastutav isik peab tagama, et allpool toodud nõuded oleksid täidetud. Allkirjastatud paigaldus- ja hooldusjuhend peab olema vajadusel kättesaadav ja lisatakse hiljem ehitise täitedokumentatsioonile.

Tellimuse nr. _____

Tellijat: _____

Vastutav isik (nimi, allkiri) _____

Ukse tähis: _____

Paigaldusfirma: _____

Paigaldaja (nimi, allkiri) _____

Kuupäev: _____

Tellimuse kättesaamisel:

Kontrollige kauba spetsifikatsiooni ja koguse vastavust saatedokumentides (arvel) märgitule. Sertifitseeritud ustel on vastavad markeeringud kinnitatud hingede poolel umbes 1700 mm kõrgusele. Märkused ja reklamatsioonid palume esitada müüjale 7 päeva jooksul alates kauba kättesaamisest.

Kaitsmaks tooteid määrdumise ja võimalike mehhaaniliste vigastuste eest transpordil ja teisaldamisel, tarnitakse uksekomplektid alati koostatuna ning pakendatuna polüetüleen-kilekotti. Lengi pikematele külgedele kinnitatakse lisakaitseks laineplastist karbikud. Ühele karbiku servale kirjutatakse:

- tootmistellimuse number;
- kliendi ID
- tootmistellimuse pos.nr.
- uksekomplekti mõõdud või mooduli tähis, näit. M10x21
- uksekomplekti käeliskus.

Transpordipakend ei sobi toodete pikemaajaliseks säilitamiseks töömaal.

Transpordikahjustuste ilmnemisel tuleb kauba vastuvõtmisel teha vastav märge transpordifirma saatelehele. Defektse või vigastatud toote paigaldamine ilma valmistaja loata ei ole lubatud !

Uksetehas ei hüvita vigastatud toodete paigaldamisest põhjustatud lisakulusid.

Paigalduseelne ladustamine

Uksed on pakendatud transpordipakendisse, mis kaitseb uksekomplekti ainult transpordil ja teisaldamisel. Käsitsi teisaldamisel tuleb arvestada, et suuremate uksekomplektide kaal võib ületada 80 kg, eriti tuleb vältida nurgale kukkumist. Uksi tuleb ladustada kuivades ja ühtlase temperatuuriga sisetingimustes, välisingimustes ladustamine ei ole lubatud ! Tooted tuleb virnastada horisontaalselt tasasele ja kuivale alusele, asetades vähemalt kolm ühepaksust tuge ukse kõrguse kohta, et jaotada raskus ühtlaselt.

Spoonitud uksi tuleb kaitsta otsese päikesevalguse eest vältimaks pleekumist ja sellest johtuvaid toonierinevusi.

Uksed on valmistatud puidulistest materjalidest, millele on omane niiskuse mõjul paisuda ja halvimal juhul võib see viia viimistluskihi pragunemiseni ja liimivuugi katkemisele.

Tootja ei võta endale mingit vastutust niiskuskahjustuste eest, mis on põhjustatud nõuetele mittevastavast ladustamisest või töömaal käimasolevatest või -olnutest protsessidest (valutööd, plaatimine, viimistlus jne.).

Uste paigaldamine

Tuletõkkeuksed on ette nähtud köetavate töö- ja eluruumide tuletõkkeseksioonide vaheliste käiguavade sulgemiseks. Uste käiguvahed on kavandatud selliselt, et tuletõkkeustelt nõutud toimivusomadused oleksid tagatud, seepärast tuleb paigaldustööd teha eriti hoolikalt ja soovitame tungivalt kasutada kogemustega paigaldusmeeskonda.

Tootja ei vastuta ebaõigest paigaldamisest tulenevate vigade ja võimalike ebamugavuste eest ekspluatatsioonil.

Ukselehte või lenge ei tohi mingil viisil töödelda ega korrigeerida või paigaldada nende külge mitte ettenähtud lisavarustust !

Uksekomplekti paigaldades toimi järgnevalt:

1. Eemalda uks ettevaatlikult pakendist, seejärel eemalda ukseleht lengi küljest, tõstes ukselehe hingetappidelt maha. Aseta ukseleht stabiilselt kõrvalasuva seina najale, pannes eelnevalt ukselehe alaserva ja põranda vahele ning ülaserava ning seina vahele lainepapist tükikesed vältimaks ukselehe või seina kahjustumist. Veendu, et tarindiava, millesse soovid tuletõkkeust paigaldada, on lengi välismõõtudest 20-30 mm suurem, maksimaalne lubatud vahe külgedel on 20 mm ja üleval 30 mm. Juhul kui tihtimispraod on suuremad, tuleb ava korrigeerida.
2. Kontrolli, et ukseleht alla jääv pind oleks sile ja loodis. Vajadusel toesta ukseleht aluse tühimik kiilude või puitklotsidega, vältimaks võimalikku läbipaindumist pealeastumisel.
3. Tõsta leng avasse ja fikseeri kiiludega ülemistest ja alumistest nurkadest täisnurksena vertikaalasendisse (vt. **joonis 1**), kontrolli ülapiiust rõhtsust vesiloodiga. Tarindiava, millesse asud ust paigaldama, peab olema kuiv !
4. Alusta lengide kinnitust hingedepoolse püstlengi alumise hinge juurest, vajadusel puuri läbi lengis oleva montaažiava seina sisse ava tüübli jaoks. Aseta lisakiilud või tugiklots montaažiava kohale (alumise hinge taha) ja fikseeri leng tugevasti kruvidega Ø6*90/120 mm, vaata **joonis 1A**. Kinnitusvahendid tuleb valida vastavalt seina tüübile (betoon, tellis, kergplokk, puit jne.), vajadusel konsulteerida kinnitustarvikute müüjaga. Kruvikinnituse sügavus seinas peab olema vähemalt 40 mm. Soovitatav paigaldus on spets. reguleeritavate

- lengikruvidega Ø6*120 mm (JAMO Schraube Typ 4, AW 30, tsingitud teras, valmistaja Adolf Würth GmbH&Co. KG). Juhul kui sein ja lengi vaheline pragu on 10 mm või väiksem, võib paigalduseks kasutada kruve mõõtudega Ø6*90 mm. Kasutada võib seinatüübile vastavaid plast- või metalltüübleid min. mõõtudega Ø8*40 mm.
5. Seejärel aseta ülemise montaažiava alla (ülemise hinge taha) lisakiilud või tugiklots, kontrolli veelkord hingedepoolse püstlengi vertikaalsust pika vesiloodiga ja kinnita, vaata joonis **1B**.
 6. Toimi samamoodi hingedepoolse püstlengi ülejäänud montaažiavadega, veendu, et leng ei oleks paigaldatud kõveralt ja oleks igakülgselt püstloodis, seejärel pinguta kruvid lõplikult. Kui lengi kinnitamiseks kasutatakse spetsiaalseid järelreguleeringut võimaldavaid lengikruve, siis võib montaažiavade tagant mõnes kohas kiilud ära jätta, kuid mitte mingil juhul välisnurkadest või üla/alahinge tagant, vt. **joonis 1**). Turvakaalutlustel tuleb kiilud või tugiklots asetada ka vasturaua taha.
 7. Kiiluta, toesta ja kinnita lengi lukupoolne püstleng, kontrollides pika vesiloodiga aeg-ajalt vertikaalsust. Kontrolli, et ukseava (valgusava) oleks võrdse laiusega, vajadusel reguleeri kruvide ja kiilude abil. Aseta ukseleht lengi. Kontrolli, et ukseleht avaneks ja sulguks vabalt, vajadusel teha lukupoolse püstlengi järelreguleeringud selliselt, et ukselehe ja lengi esipinnal oleksid kogu lengi kõrguses samal tasapinnal. (Tuuleriivi riivistumist ja survet tihenditele saab peale lõplikku paigaldamist ja tihendamist veidi reguleerida vastarauaga).
 8. Kontrolli, et ukselehti ja -lehe vahele jäävad käiguvahed oleksid võrdsed ja jääksid piiridesse 1,5-3 mm. (Käiguvahede peenreguleerimine tehakse peale lengi lõplikku paigaldamist ja tihendamist, vt. "Hingede reguleerimine" allpool). Samuti tuleb jälgida, et püstlengide ja ülaluu/ukselehe vahele ei oleks jäänud pragusid, vajadusel pingutada nurgakiilusid.
 9. Kontrolli, et diagonaalid oleksid võrdsed ja püstlengid mõlemas suunas vertikaalsed, seejärel pinguta lukupoolse kinnituskruvid lõplikult.
 10. Montaažiavad kaetakse plastkorkidega (komplektis).
 11. Ukselehti ja seina vaheline pragu tihendatakse kivivillaga (A2-s1, d0), tulekindla polüuretaanvahuga (Soudafoam FR või analoogne) ja toa (soojema ruumi poolt) poolt tulekindla akriülhermeetikuga (Soudal Firecryl või analoogne), vaata **joonis 2**. Hermeetikuga tihendamine peab olema hoolikas, sest väiksemgi ebatihedus halvendab heliisolatsiooni, kihi soovitatav paksus on 10-20mm. Tihtimisel tuleb jälgida, et lengid ei kaarduks tihendusmaterjalide ülemäärasest kasutamisest.
 12. Paigaldusvahe kaetakse mõlemalt poolt sobivate liistudega, min paksus 12 mm.

Pea meeles:

Tule- ja helikindlad puituksed on rasked ja nende käsitsi teisaldamisel või paigaldamisel peab olema ettevaatlik.

Ukselehes on kasutatud spetsiaalset silikoontihendit, mis ukse sulgemisel avaldab vastusurvet, seepärast võib juhtuda, et mõnikord uks ei sulgu korralikult.

Kontrollige lukukeele riivistumist käsitsi.

Maalriteipide ja -kilede kasutamisest uste juures

Uksega külgnevate pindade viimistlemisel võib osutada vajalikuks ukselehe ja lengide katmine maalrikilega.

Teipimisel tuleb silmas pidada järgmist:

- Tuleb kasutada värvitootja poolt soovitatud teipe.
 - Jälgida teibivalmistaja kasutusjuhendit.
-

- Otsese päikesevalgusega kohtades peab teip olema UV-kiirguse kindel.
- Teibitavad pinnad peavad olema puhtad ja kuivad.
- Eemalda teip nii kiiresti kui võimalik, hiljemalt 3-4 päeva pärast. Maalriteibi liimikihi nakkuvuse parandamiseks lisatud pehmedid võivad rikkuda viimistluse.

Kui kahtled teibi sobivuses, proovi seda enne väiksemal ja vähemnähtaval pinnal.

Värvitootja soovib kasutada järgmisi teipe:

Tesa Blå 4308, Scotch Blue 2080 60 Day, Scotch Blue 2090 14 Day.

Teip ei võta endale vastutust teipide väärast kasutamisest tingitud defektidele- spoonikihi rebendid, viimistluskihi tooni muutused või eemaldumine.

Tule- ja suitsutõkkeuste hooldus

Tule- ja suitsutõkkeused kuuluvad sageli kasutatavate toodete hulka ja neil on tähtis osa kogu hoone tuleohutuses, seega on hoone omanik kohustatud hoolitsema selle eest, et kõik avatäited oleksid täielikult töökorras, ning teostama nende üle regulaarset järelevalvet vähemalt kord aastas. Tule- ja suitsutõkkeuste hooldus sisaldab hinnangut uksekomplektile ja seda ümbritsevale konstruktsioonile, isesulgumisvõime kontrolli, ATS korral automaatset sulgumise kontrolli, riivistumist, kinnipüsimist ja teisi toiminguid, mis on ette nähtud korrashoiuks. Hooldustööd peavad olema omaniku poolt dokumenteeritud.

Evakuatsiooniuste ja suluste talitus ning hooldus

Evakuatsiooniuksi ja -suluseid peab regulaarselt kontrollima isik, kelle nimetab ehitise või ettevõtte vastutav töötaja. Kontrollimise sageduse määrab vastutav töötaja, kuid kontrollimine peab toimuma vähemalt kord kvartalis. Evakuatsiooniuste ja -suluste kontroll ja vajadusel hooldus peavad tagama nende nõuetekohase talitluse hädaolukorras.

Kui evakuatsiooniteele jääv uks on tuletõkkeuks, siis tuleb tuletõkkeust kontrollida samuti üks kord kvartalis.

Hingede reguleerimine

Kasutatav uksehing N3248-110 TMKSS võimaldab vertikaal- ja horisontaalsuunas reguleeringut
Ukselehe reguleerimine ülesse/alla, vt. joonis 3.

Eemaldada ühel uksehingel kaitsekork **1** (5 mm kuuskantvõti).

Keerates selle all olevat kuuskantpolti **2** (5 mm kuuskantvõtmega) päripäeva, liigub ukseleht ülessepoole (üks täispööre tõstab ukselehte 1 mm), vastupäeva keerates allapoole. Kui ukseleht on kerkinud soovitud kõrguseni, siis reguleerige analoogselt ka teised hinged niimoodi, et ukselehe raskus jaguneks hingede vahel võrdselt. Keera kergelt kinni ülemised kaitsekorgid **1**.

Külgmiste käiguvahede reguleerimine, vt. joonis 3

Ava ukseleht selliselt, et pääseksid takistusteta ligi lengipoolsetele hingede kinnituskruvidele.

Lõdvenda keskmise hinge kinnituskruve **3** ristpea kruvikeerajaga umbes 1,5 pöörde võrra.

Keera reguleerpolte **4** (4 mm kuuskantvõti) päripäeva- nii suureneb käiguvahede hingede poolel (üks täispööre nihutab ukselehte u.2 mm võrra). Keera reguleerpoltid **4** ühesugusele sügavusele, pinguta hoolikalt kinnituskruvid **3**. Teosta vajadusel samad reguleeringud ülahinge juures. Oluline on, et keskmise hinge telg oleks ühel joonel üla- ja alahinge teljega. Lõpuks pinguta veelkord kõikide hingede kinnituskruve **3**.

Pea meeles: Hingede reguleerimisega korrigeeritakse ukselehe asendit lengi suhtes (käiguvaheid), sellega ei ole võimalik kõrvaldada ebaõigesti paigaldatud lengide kõverust. Uksehingede korrapärane õlitamine kaks korda aastas parandab nende toimivust ja pikendab kasutusiga.

Luku hooldus

Luku laitmatuks toimimiseks õlitage kõiki liikuvaid osi lukuõliga vähemalt üks kord aastas. Kontrollige, et käepideme, lukuraami ja võtmepesa poldid oleksid korralikult kinnitatud. Pea meeles, et lukud toimivad vaid siis, kui ukсед on korralikult suletud. Kuna ukselehes on kasutatud spetsiaalset silikoontihendit, mis ukse sulgemisel avaldab vastusurvet, siis tuleb lukukeele riivistumine käsitsi üle kontrollida, tõmmates või surudes ukselehte.

Pindade hooldus

Lakitud, värvitud ja õliga immutatud pinnad tuleb hoida kuivana. Kõik tekkinud plekid tuleb eemaldada kohe, et need ei jõuaks kuivada ega sisse imbuda. Puhasta värvitud, lakitud või laminaadiga kaetud ukse pinda pehme lapiga, kasutades vajadusel üldpuhastusvahendit ettenähtud vahekorras veega. Puhastusvahend tuleb pihustada lapile, mitte puhastatavale pinnale. Kui puhastamise järel jääb pind märjaks kauemaks kui 30 sekundiks, tuleks pind kuivatada, mitte sellel kuivada lasta.

Ukseklaase soovitame puhastada tavaliste klaasipuhastuse vahenditega kasutades pehmet puhastuslappi.

Uste ja lengide pindade puhastamiseks ei tohi kasutada lahustavaid orgaanilisi ühendeid nagu atsetoon, piiritus, bensiin, küünelakieemaldaja jms. Samuti ei tohi kasutada pleegitavaid ning abrasiivseid aineid sisaldavaid pastasid ja vedelikke, küürimispulbreid, harju ja muid mehhaanilisi abivahendeid.

Alkoholi sisaldavate desinfitseerimisvahendite kasutamisel ei tohi neid mingil juhul pihustada värvitud või lakitud pinnale, vaid valada või pihustada pehmele puhastuslapile ning seejärel puhastada käepidemed, võtmepesad, rosetid jms. pinnale kinnitatud furnituur.

Sulgemisseade

Tuletõkkeuks peab olema varustatud sulgemisseadmega, mis vastab valmistajatehase andmetel oma sulgemisjõu ja muude omaduste poolest antud ukse kasutuskohale ja ukse parameetritele (laius, mass) ning tagab ukse täieliku sulgumise. Uksesulgurid peavad vastama harmoneeritud standardile EN 1154 "Akna- ja uksetarvikud. Juhitavad ukse sulgemisseadmed. Nõuded ja katsemeetodid" ja omama vastavat CE-märgist.

Uksesulguri numbrikoodi **kolmas** number näitab ukseulguri jõudu vastavalt ukselehe massile ja see peaks olema vähemalt **4** ehk see sobib **kuni 80 kg** raskuse ukselehe sulgemiseks.

Uksesulguri numbrikoodi **neljas** number iseloomustab sulguri tulekindlust :

- klass **0**: ei ole sobilik kasutamiseks tuletõkkeustel;
- klass **1**: sobib kasutamiseks tuletõkkeustel.

Sulgemisseade ei tohi olla seatav nii, et ust oleks võimalik fikseerida avatud asendis või sulgemisseadet saab ilma tööriista kasutamata ukselehest lahti ühendada.

Hingedega paarisuksel, millest igapäevaselt avatakse vaid üks pool ja teist poolt peetakse riivistatuna, peab sulgemisseade olema vaid esimesena mainitud (aktiivsel) ukselehel.

Sulgemisseadet ei pea kasutama korterite välisustel ning normaalkasutuses lukustatuna peetavatel tehniliste ruumide ja hooldusustel.

Kui ruumi kasutus eeldab ukse pidevat avatuna hoidmist, siis tuleb uks varustada sulgemisseadisega, mis sulgeb ukse tulekahju korral automaatselt.

Paarisustel, mille mõlemal ukselehel on sulgemisseadis, tuleb kasutada ukselehtede õiges järjekorras sulgemiseks sulgumisühtlustit. Uksekomplekti mõlemad lehed peavad sulgudes riivistuma.

Paarisukse passiivse ukselehe riivistamiseks tuleb kasutada kiir- või automaatriivi. Servariivi võib erandina kasutada ainult korterite välisustel, majutusruumide ustel ning normaalkasutuses lukustatuna peetavatel tehniliste ruumide ja hooldusustel.

Tootja säilitab õigused muudatusteks.
